

Ocena obszarowa jakości wody oraz szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów na terenie gminy Turośń Kościelna za rok 2022

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku realizuje monitoring parametrów grupy A, monitoring parametrów grupy B oraz monitoring substancji promieniotwórczych w wodociągach znajdujących się na terenie gminy Turośń Kościelna.

1. Są to następujące wodociągi:
 - Baciuty,
 - Pomigacze,
 - Turośń Dolna,
 - Juchnowiec Kościelny,
 - Suraż,
 - indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach.
2. Przedsiębiorstwo wodociągowe odpowiedzialne za jakość wody:
 - Wodociągi Podlaskie Sp. z o.o., ul. Elewatorska 31, 15-620 Białystok;
 - Zakład Gospodarki Komunalnej w Juchnowcu Kościelnym, Księżyno, ul. Alberta 2, 16-001 Kleosin;
 - Urząd Miejski w Surażu, ul. 11 Listopada 16, 18-105 Suraż;
 - Majątek Howieny Anna Mancewicz, Pomigacze 91, 18-106 Turośń Kościelna.
3. Obsługiwane miejscowości:
 - wodociąg Baciuty – Baciuty, Baciuty-Kolonia, Barszczówka, Dobrowoda, Topilec, Topilec-Kolonia, Trypucie, Zawady, Tolcze;
 - wodociąg Pomigacze – Iwanówka, Juraszki, Markowszczyzna, Niecki, Niewodnica Kościelna, Niewodnica Korycka, Pomigacze, Turośń Kościelna, Zalesiany;
 - wodociąg Turośń Dolna – Borowskie Bojary, Borowskie Cibory, Borowskie Gziki, Borowskie Michały, Borowskie Olki, Borowskie Skórki, Borowskie Wypychy, Borowskie Żaki, Borowskie Piećki, Borowskie Stoczki, Turośń Dolna;
 - wodociąg Juchnowiec Kościelny – Lubejki;
 - wodociąg Suraż – Chodory, Czaczki Małe, Czaczki Wielkie, Dołki;
 - indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach – zaopatruje personel i gości obiektu.
4. Liczba ludności zaopatrywana przez ww. wodociągi:
 - wodociąg Baciuty – 1491 osób;
 - wodociąg Pomigacze – 3584 osoby;
 - wodociąg Turośń Dolna – 855 osób;
 - wodociąg Juchnowiec Kościelny – 114 osób;
 - wodociąg Suraż – 342 osoby;
 - indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach – zaopatruje personel i gości obiektu.
 -
5. Liczba zbadanych w ciągu roku próbek wody w poszczególnych wodociągach oraz jej jakość:
 - wodociąg Baciuty – 6 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B, 1 próbka wody w ramach monitoringu substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); w jednej próbce wody stwierdzono ponadnormatywny arsen; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania;

- wodociąg Pomigacze – 6 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej (4 próbki wody – monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody – monitoring parametrów grupy B, 1 próbka wody w ramach monitoringu substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy B); wszystkie próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- wodociąg Turośń Dolna – 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej (2 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej - monitoring parametrów grupy A, 1 próbka wody w ramach monitoringu substancji promieniotwórczych) oraz 1 próbka wody w ramach nadzoru realizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Białymstoku (monitoring parametrów grupy A); w jednej próbce wody stwierdzono ponadnormatywną wartość azotynów; pozostałe próbki spełniały obowiązujące wymagania;
- wodociąg Juchnowiec Kościelny – nie pobierano próbek na terenie gminy Turośń Kościelna.
- wodociąg Suraz – nie pobierano próbek na terenie gminy Turośń Kościelna.

W przypadku niewłaściwej jakości wody, po przeprowadzeniu działań naprawczych przez administratora wodociągu, każdorazowo pobierano próbkę w ramach kontroli sprawdzającej przez pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku.

L. p.	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji [m ³ /doba]	Jakość wody Stan na 31.12.2022 r.	Przekroczone wartości parametrów (w ciągu roku)	Prowadzone postępowanie administracyjne (w ciągu roku)	Działania naprawcze	Uzdatnianie wody (metody)
1.	wodociąg Baciuty	150	przydatna do spożycia	arsen – 28 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana, wydano jedną decyzję umarzającą; strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość	płukanie sieci wodociągowej, płukanie filtrów, sprawdzenie złóż filtracyjnych	napowietrzanie, odzelenianie, filtracja
2.	wodociąg Pomigacze	408	przydatna do spożycia	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
3.	wodociąg Turośń Dolna	85	przydatna do spożycia	azotyny - 43 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana; wydano jedną decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody; strona przedstawiła wynik badania wody potwierdzający jej właściwą jakość	sprawdzenie i wyregulowanie procesu uzdatniania wody, sprawdzenie poziomu złóż filtracyjnych, płukanie filtrów	napowietrzanie, odzelenianie
4.	wodociąg Juchnowiec Kościelny	10	przydatna do spożycia	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	napowietrzanie, odzelenianie
5.	wodociąg Suraz	54,5	przydatna do spożycia	chlorki - 36 dni	woda była jednokrotnie kwestionowana, wydano jedną decyzję umarzającą; strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość	płukanie sieci wodociągowej	napowietrzanie, odzelenianie

6.	Indywidualne ujęcie Majątek Howieny Anna Mancewicz, Pomigacze	3,6	warunkowa przydatność	mętność – 146 dni, jon amonowy – 101 dni, arsen – 49 dni, żelazo – 49 dni, ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h - 55 dni	woda była trzykrotnie kwestionowana, wydano jedną decyzję nakazująco-umarzającą oraz dwie decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi; strona przedstawiła wyniki badania wody potwierdzające jej właściwą jakość; ponadto jedno postępowanie administracyjne nie zakończyło się w 2022 r.	montaż stacji uzdatniania wody, płukanie filtrów, montaż lampy UV	odżelazianie, napowietrzanie, odmanganianie
----	---	-----	-----------------------	---	---	---	---

6. Wpływ ponadnormatywnych parametrów na zdrowie.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72h powinna utrzymywać się na stałym niskim poziomie. Jej obecność może wynikać z nieodpowiedniego uzdatnienia wody lub wtórnego jej zanieczyszczenia. Wskazuje na pogorszenie stanu czystości systemu, możliwość stagnacji wody oraz potencjalny rozwój biofilmu. Drobnoustroje obecne w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogą być przyczyną dolegliwości żołądkowo-jelitowych.

Azotyny mogą powodować methemoglobinemię u niemowląt karmionych butelką. Jednak ilość występująca w wodzie w ww. wodociągu nie miała negatywnego wpływu na zdrowie, gdyż przekroczenie dopuszczalnej wartości azotynów było nieznaczne i krótkotrwałe.

Kontakt z arsenem może powodować różne efekty zdrowotne włączając w to zmiany: dermatologiczne, kardiologiczne. Jest karcynogenem skóry. Administrator ujęcia wody, w którym stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego stężenia arsenu podjął natychmiastowe działania naprawcze w celu dorowadzenia jakości wody zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podwyższona wartość żelaza i mętności występująca na poziomie jak w ww. wodociągach, wpływa na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody. Nie wywołuje negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi.

Jon amonowy występuje w powyższych wodociągach jako składnik naturalny w wodzie surowej. Zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia WHO, jon amonowy pochodzenia naturalnego nie ma bezpośredniego wpływu na zdrowie.

Przekroczona wartość chlorków w wodzie wpływa na pogorszenie jej właściwości organoleptycznych (pogarsza smak wody), nie stwarza jednak zagrożenia dla konsumentów i może być wykorzystywana do celów spożywczych. Nie wywołuje negatywnych skutków zdrowotnych u ludzi.

7. Zgłoszone reakcje niepożądane – nie zgłoszono reakcji niepożądanych

Po przeanalizowaniu wyników oceny jakości wody za rok 2022 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Białymstoku nie stwierdza zagrożeń dla mieszkańców gminy Turośń Kościelna w związku z zaopatrzeniem jej mieszkańców w wodę przez wodociągi: Baciuty, Pomigacze, Turośń Dolna, Juchnowiec Kościelny, Suraż oraz indywidualne ujęcie wody Majątku Howieny w Pomigaczach.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Białymstoku
Waldemar Kulesza**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/